

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Klimaat en Energie
De heer drs. R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/SH/bs/ATR2817/2023-U024

Uw referentie

Datum 24 maart 2023
Betreft Wijziging van de Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas en de Warmteregeling in verband met het structureel maken van de tijdelijke wijziging voor de winterperiode '22/23 en verbetering van de gegevensuitwisseling tussen leveranciers en instanties ten behoeve van schuldhulpverlening

Geachte heer Jetten,

Op 9 maart 2023 is de *Wijziging van de Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas en de Warmteregeling in verband met het structureel maken van de tijdelijke wijziging voor de winterperiode '22/23 en verbetering van de gegevensuitwisseling tussen leveranciers en instanties ten behoeve van schuldhulpverlening* voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) toegezonden. De adviestermijn van ATR verloopt op 6 april 2023.

Context

Het kabinet heeft op Prinsjesdag 2022 aangekondigd om het afsluiten van huishoudens en andere kleinverbruikers (hierna: huishoudens) van energie te voorkomen met een tijdelijk afsluitverbod (hierna: tijdelijke regime).¹ Dit tijdelijke regime komt bovenop de reeds geldende verplichtingen² en geldt voor de periode van 26 oktober 2022 tot 1 april 2023. Energieleveranciers moeten aan extra procedurele verplichtingen voldoen. Zij moeten huishoudens minimaal drie keer een schriftelijke betalingsherinnering sturen en wijzen op de mogelijkheid om een betalingsregeling te treffen. Verder moet een leverancier zich tot het uiterste inspannen om in persoonlijk contact te treden met het huishouden en een betalingsregeling aanbieden. Tot slot geldt dat afsluiten niet mag zolang een leverancier gedurende het tijdelijke regime persoonlijk contact heeft gehad met het huishouden.

Het college merkt op dat de regeling waarmee het tijdelijke regime is vastgesteld, ten onrechte niet aan ATR voor advies is voorgelegd. Het college is hierdoor belemmerd in zijn adviestaak. Het constateert bovendien dat de regeldrukgevolgen van de regeling ten onrechte niet in beeld zijn gebracht.

¹ Deze maatregelen zijn vastgelegd in de *Wijziging van de Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas en de Warmteregeling in verband met de invoering van een tijdelijk afsluitverbod*.

² De verplichtingen liggen vast in de *Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas*. Energieleveranciers mogen op grond van deze regeling kwetsbare huishoudens, waaronder mensen met gezondheidsrisico's, gedurende de winterperiode niet afsluiten. Afsluiten in het geval van misbruik, veiligheid of fraude blijft altijd mogelijk.

Inhoud van het voorstel

Het doel van het voorliggende voorstel is om betalingsproblemen tijdig op te lossen en afsluiting van energie te voorkomen. Om dit doel te bereiken legt dit voorstel het tijdelijke regime structureel vast. Het voert ten opzichte van het tijdelijke regime wel wijzigingen door. Zo is het in de nieuwe situatie niet meer voldoende voor een huishouden om alleen contact te houden met de energieleverancier om niet afgesloten te worden. Energieleveranciers mogen huishoudens voortaan afsluiten als zij elke vorm van contact weigeren, een betalingsregeling weigeren of zich niet (meer) houden aan de afgesproken betalingsregeling. Verder regelt het voorstel dat een huishouden het hele jaar door niet meer afgesloten mag worden wanneer een aanvraag tot schuldhulpverlening is gedaan en hier nog niet (negatief) over is beslist of een schuld bij de energieleverancier bij de schuldhulpverlening wordt meegenomen. De laatste verplichting is op zichzelf niet nieuw, maar geldt in de bestaande regeling alleen voor de winterperiode. Tot slot verbreedt het voorstel de mogelijkheden tot uitwisseling van gegevens om het proces van schuldhulpverlening bij gemeenten te verbeteren.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Dit voorstel legt het tijdelijke regime om huishoudens en ander kleinverbruikers te beschermen tegen afsluiting structureel vast. Nut en noodzaak hiervan is onderbouwd met de notie dat het tijdelijke regime effectief is gebleken. Het voorkomt afsluiting en zorgt voor meer betalingsregelingen. Het regime niet verlengen brengt met de hoge energieprijzen bovendien een risico met zich mee dat huishoudens alsnog afgesloten worden na 1 april 2023. De overige maatregelen op het gebied van samenwerking tussen energieleveranciers en gemeentes zijn ook onderbouwd. Door intensiever gegevens uit te wisselen is het mogelijk inwoners beter te ondersteunen en zo schulden te voorkomen. Het college heeft geen opmerkingen bij nut en noodzaak.

2. Minder belastende alternatieven

De toelichting bij het voorstel geeft geen inzicht in de overwogen alternatieven. Deze alternatieven staan wel vermeld op het IAK-formulier dat is bijgevoegd bij de consultatie. Het gaat concreet om de volgende alternatieven: (1) gehele jaar aanvullende bescherming en inspanningsverplichtingen leveranciers, maar wantbetaling kan wel reden tot afsluiting zijn, (2) geen aanvullende bescherming (terug naar bestaande regeling van vóór 23 oktober 2022), (3) tijdelijke wijziging in huidige vorm (contact = niet afsluiten) behouden t/m winter 2024, (4) extra bescherming gedurende hele jaar en aanvullen (contact = niet afsluiten) alleen structureel in winterperiode.

Het voorstel onderbouwt de keuze voor de eerstgenoemde variant. Deze voorkomt dat per 1 april 2023 huishoudens worden afgesloten. Bovendien hebben huishoudens tegelijkertijd wel een prikkel om afspraken te maken met energieleveranciers en om schulden af te bouwen. Het college constateert dat hiermee de keuze inhoudelijk is onderbouwd. De onderbouwing moet echter nog worden toegevoegd aan de toelichting bij het voorstel.

2.1 Het college adviseert de overwogen alternatieven op te nemen in de toelichting van het voorstel.

3. Werkbaarheid

Het voorliggende voorstel betekent dat energieleveranciers voortaan structureel aan extra verplichtingen moeten voldoen. De toelichting meldt dat uit de praktijk geen signalen zijn ontvangen dat deze niet uitvoerbaar zijn. Energieleveranciers kunnen de benodigde handelingen bovendien structureel inbedden in de organisatie. De maatregelen op het gebied van de schuldhelpverlening zijn mede tot stand gekomen door input van energieleveranciers en gemeenten.

Het college heeft geen opmerkingen bij de werkbaarheid van het voorstel.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldrukparagraaf bij het voorstel geeft aan dat de meeste wijzigingen in het voorstel geen extra eisen met zich meebrengen voor energieleveranciers. Dit ligt op zich voor de hand, omdat het voorstel een tijdelijk regime structureel maakt. Het college constateert echter dat de structurele regeldrukeffecten van de procedurele verplichtingen nog niet eerder berekend zijn. De regeldrukgevolgen van de *Wijziging van de Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas en de Warmteregeling in verband met de invoering van een tijdelijk afsluitverbod* zijn destijds namelijk niet berekend. Het college heeft hier destijds niet op kunnen wijzen, omdat de regeling niet voor advies aan ATR is voorgelegd. Het college vindt het daarom belangrijk dat de gevolgen van de wijzigingen alsnog worden berekend. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat verplichtingen worden opgelegd die (deels) bedrijfseigen zijn. Energieleveranciers sturen uit zichzelf namelijk al betalingsherinneringen en zijn zelf al geneigd om betalingsregelingen te treffen. Voor een goed beeld van de regeldrukgevolgen is van belang dat inzicht wordt geboden in (de omvang van) het deel dat bedrijfseigen is.

4.1 Het college adviseert de kwantitatieve gevolgen van het nieuwe regime te berekenen conform de Rijksbrede methodiek en daarbij aan te geven welk deel bedrijfseigen is.

Verder ontbreekt de berekening van de regeldrukgevolgen van de maatregelen op het gebied van de schuldhelpverlening. Zo is niet duidelijk hoeveel extra signalen energieleveranciers structureel gaan geven aan gemeenten en welke kosten daarmee voor die leveranciers gemoed zijn.

4.2 Het college adviseert de kwantitatieve gevolgen van de gegevensuitwisseling tussen energieleveranciers en gemeenten ten behoeve van de schuldhelpverlening te berekenen.

Dictum

Nut en noodzaak van het voorstel zijn onderbouwd. De inhoudelijke onderbouwing van de keuze van het voorstel moet nog worden opgenomen in de toelichting. Het voorstel lijkt verder werkbaar. De regeldrukgevolgen moeten echter nog worden berekend, gelet ook op het feit dat de berekening in de eerdere regelgeving ontbreekt. Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

De regeling vaststellen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris